

uitgesproken volledige toegang tot dossiers te willen bewerkstelligen^{[1][1]}, toch zijn echt grote doordraken tot op heden uitgebleven.

Binnen bestaande wet- en regelgeving lopen geadopteerden tegen beperkingen en drempels aan bij de inzage van de dossiers aan. In het Pels Rijcken-advies van februari 2025 wordt ingegaan op de bestaande wet- en regelgeving en worden mogelijkheden geschetst om belemmeringen weg te nemen en inzage mogelijk te maken^{[2][2]}. Het kabinet beoogt het advies uit te voeren in de voorgenoemen Wet afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel. Met dit amendement wordt één van de in het advies genoemde mogelijkheden versneld ingevoerd. Ten aanzien van de inzage in de bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens van derden in afstands- en adoptiedossiers die bij het Nationaal Archief berusten, adviseert de landsadvocaat in genoemd advies namelijk het volgende:

“7.20 *De wetgever zou de mogelijkheid tot het bieden van inzage in de archiefbescheiden kunnen verruimen door een specifieke wettelijke grondslag te creëren voor het raadplegen van bijzondere en/of strafrechtelijke persoonsgegevens in afstands- en/of adoptiedossiers door geadopteerden en hun nakomelingen. Ook bij aanwezigheid van een dergelijke grondslag zal, gezien de rechtspraak van het EHRM en de HR⁷⁴, evenwel een belangenafweging verricht moeten worden.*”

Aangezien inmiddels velen van de afstandsmoeders die gedwongen waren hun pasgeboren baby's af te staan op leeftijd zijn, zijn de indieners van mening dat het gewenst is om binnen de Archiefwet 2026 voorzien in een algemene beslisregel voor de belangenafweging door de archivaris ten aanzien van het verstrekken van informatie (persoonsgegevens van derden) aan een geadopteerde en/of diens nakomelingen uit afstands- en/of adoptiedossiers die bij het Nationaal Archief berusten. Hierbij zij aangemerkt dat, zoals uiteengezet in het voorgenoemde Pels Rijcken-advies, evenwel een belangenafweging verricht zal moeten worden, waarbij de wetgever middels dit amendement borgt dat het belang van de geadopteerde in beginsel zwaarder weegt dan het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de bloedverwant tot en met de tweede graad, met de waarborg dat het niet tot het onevenredig schaden van de persoonlijke levenssfeer van diegene dient te leiden.

Straatman
Tijmstra
Bikkers

^{[1][1]} Zie motie Michon-Derksen c.s., Kamerstuk 33836, nr. 114.

^{[2][2]} Advies inzage afstands- en/of adoptiedossier, bijlage bij Kamerstuk 31 265, nr. 134.